

LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS
MIESTŲ KOMUNIKACIJA
XVIII a. (PROBLEMOS IŠKĖLIMAS)

JURIJUS GORDEJEVAS

Jogailaičių universiteto Rusijos ir
Rytų Europos studijų institutas

Straipsnyje pristatomi tam tikri XVIII a. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestų komunikacijos procesų aspektai. Kalba analizuojama kaip viena pagrindinių to meto miestuose gyvenusių skirtingų etninių ir kalbinių grupių gyventojų komunikacijos priemonių. Pažymima, kad dėl objektyvių veiksnių XVIII a. lietuvių ir baltarusių žemėse socialinės komunikacinės sistemos elementais buvo įvairios kalbos, kurios miestuose koreliavo su tam tikromis viešojo gyvenimo sritimis.

Aptarus kalbines komunikacijos priemones, straipsnyje dėmesys sutelkiamas į vidines luomo ir tarpluomines bendravimo formas. Plačiausiai paplitusiomis komunikacijos formomis laikomos vidiniais grupių ryšiais saistomos brolijos ir masonų ložės, taip pat kaukių baliai ir masinės miesto šventės, tokios kaip karaliaus rinkimų iškilmės, ingresai ir pan. Nagrinėjamas erdvinės bendravimo struktūros formavimo ir viešosios komunikacijos orientavimosi procesas. Viešosios miesto erdvės išryškintos kaip miesto sociumo integraciniai elementai.

Straipsnyje taip pat apžvelgiami ir XVIII a. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestams būdingi etniniai stereotipai.

Akcentuodamas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestų komunikacijos procesų ištyrimo svarbą, autorius atveria kelius galimiems tarpdalykiniais miestų tyrimams.

Reikšminiai žodžiai: visuomenės struktūra, kalbinė komunikacija, daugiakalbystė, miestas.